

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910
Publishers online and owners, Peter M. Tase and Sabahudin Hadžialić, MSc
E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Tatjana Debeljački vs Marija Jakšić

2002.

2002.

2002.

2005.

2010.

Intervju

Tatjana Debeljački (TD), pitanje: Uspomene na srećno detinjstvo u rodnom gradu?

Marija Jakšić (MJ), odgovor: Kada me neko pita gde sam rođena i kakvo sam imala detinjstvo ja tada obično kažem: „Rođena sam u Beogradu ispod zvezda na

Zvezdari. Podareno mi je srećno i zvezdano detinjstvo u skromnoj porodici u kojoj je svega drugog bilo tek toliko, samo je ljubavi bilo na pretek! Detinjstva se uvek sećam sa setom...“

TD: Kada ste počeli da pišete i šta Vas inspiriše?

MJ: Sa talentom se rađamo i on se još u detinjstvu pokazuje i uočava. No, to se još uvek ne može nazvati ozbiljnim pisanjem. U ozbiljan svet poezije ušla sam ni previše mlada ni previše stara. Bilo je to u trenutku kada sam već bila ostvarena kao žena i majka. Čin rađanja novog života za mene je bio presudan trenutak. Veličanstven! Mislim da sam tada zavirila u sve nepoznate riznice pesničkog blaga. Odatle sam primala poklonjene najveće Nebeske darove i smeštala ih u reči, da bih tim istim rečima svet oko sebe poezijom ljubila i volela.

Mi pesnici imamo moć da iz nepostojećeg, svojom maštom najlepše reči u poeziju prizovemo. Tada se rađa pesma. U tom svetu činu stvaranja poezije mi se ne bavimo svakodnevicom, već se družimo sa Bogom dok nam On dozvoljava da u Njegovom dvorištu pokadkad boravimo. Eto, sa trideset i više godina, kada se moj pesnički duh vinuo i avanturistički počeo da traga po nepoznatim kosmičkim prostorima i kada sam počela da osvajam geografiju svoga srca i to, pokadkad varvarski i divlje, tada sam postala pesnikinja.

Inspiracija mi je sam život, njegov organj koji samo ljubav može da zapali. Organj kroz koji se mora proći da bi znali da smo postojali. Dakle, insporaciju nalazim u stalnim oprečnostima kao što su život i smrt, ljubav i neljubav, belo i crno.

TD: Kada ste izdali knjigu i kako se kasnije nadovezao uspeh?

MJ: Zaista, to beše davno. Prva zbirka poezije pod nazivom „Moram biti ljubavnica” objavljena je 1991. godini, u to vreme vrlo eminentnoj izdavačkoj kući „Beletra”, u 6000 primeraka. To je za jednu knjigu poezije bio veoma zavidan tiraž, posebno kada se ima na umu da je to tada bila moja prva zbirka. Kasnije je sve išlo svojim tokom.

Uspeh moje poezije je na neki način bio vezan za moju kreativnost da svoju poeziju iznosim i uznosim pred publiku na jedan pre svega iskren, a i podatan način, što je jako važan činilac u predstavljanju karaktera samog autora i njegovih dela.

Mi pesnici postojimo da bismo sebe i sve najlepše u sebi sa čitaocima delili. Naprsto zato što brutalnu životnu realnost nemamo čime promeniti ako je ne očistimo od svake teškoće i u ljubav preodenemo. To može samo umetnost, a pre svega poezija kao najsuptilniji književni izraz.

TD: U knjizi “Moram biti ljubavnica” zašto je naglašeno “Moram”....?

MJ: Naprsto, veliki sam vernik i negde duboko u sebi verujem da i Gospod Bog odvažne voli! Voli one koje se odvaže na ljubav! Pesnik nije samo pesnik, on je i čovek. I zato on mora uvek da bude slobodan i da, u isto vreme, bude zakonodavac sopstvenog života. Eto, kroz naglašenu reč „Moram” htela sam da ozakonim svoj svet ljubavi i time se više približim Bogu!

TD: „Ljubavnica u sjaju i tami” gde je na kraju njen sjaj, a gde tama?

MJ: Ovde će veoma kratko odgovoriti. Sjaj je uvek u davanju. Tama nastaje kada nemaš šta da daš!

TD: „Žene su bliže Hristu”, da li je autobiografski roman?

MJ: Ne. Nije. Mada, ima nekih elemenata koji nisu izmaštani. Smatram da svaki pisac unese u svoje delo i deo ličnog. Postoje neki sjajni pisci koji na najlepši način ispisuju svoje junake sa željom da liče na njih. Postoji i ona druga vrsta sjajnih pisaca, koja ne živi život po principima svojih junaka, ali i ne žele da liče na njih. No to ne umanjuje njihovu spisateljsku vrednost. Mada, moram priznati, ja bih volela da budem u onoj prvoj kategoriji.

TD: Treće izdanje „Žene su bliže Hrista” je dopunjeno izdanje. Tu kažete: "Vera se čita iz sopstvenog srca" ?

MJ: Da. Tačno. Od postanka sveta ljudi su verovali u bogove i Boga. Niko me ne može uveriti da su bolji oni vernici koji čitaju Bibliju od onih koji je ne čitaju. Šta da rade hiljade i hiljade nepismenih vernika? Da li je njihova molitva manje vredna? Ne! Nije! Najvredniji su oni koji u svom srcu Boga nose uvek i stalno, i ubuduće, dok im je njihov dom najveća bogomolja i najlepša Crkva, a kruna liturgijskog sabiranja se očituje kroz Višnju Ljubav i Crkvu. Pod Crkvom podrazumevam, pored Hrišćanske i sva druga konfesionalna i ostala duhovna okupljanja.

TD: Roman “Moć pokore”, preveden je na više jezika i koautorski scenario za film dr Slobodana Došića?

MJ: Sasvim je tačno da je čudesni roman „Moć pokore“, zbog svoje vrlo intrigantne teme, izazvao ogromnu pažnju i ljudi iz sveta filma i pozorišta. Ova Šekspirovska ljubavna drama katoličkog sveštenika oca Simona, a kasnije i ljubavna drama pravoslavnog sveštenika oca Nikole, ima vidne elemente i

suptilne erotike gde glavna junakinja Marija neodoljivo privlači čitalačku publiku.

Sa dr Slobodanom Došićem, pesnikom i mojim recenzentom, pišem scenario za film, koji se već privodi kraju. Moram priznati da je „Moć pokore“ moje omiljeno književno delo. Za sve vreme dok sam ga pisala imala sam u glavi viziju filma.

TD: Predlagali ste da se u škole uvede predmet “Naučimo da volimo”. Ljubav. Mislite li da je ljubav, zapravo, jedino pravo opravdanje za u ovom životu”?

MJ: Dostojevski je rekao: “Samo će lepota spasiti svet!” Ja kažem: “Čovečanstvo je obolelo od nedostatka ljubavi. Ako ne naučimo da volimo, ko će spasiti svet? Ako imamo ljubavi u sebi, a nismo naučili da je iskazujemo, onda mi postajemo jedan prazan telesni oklop bez značaja i velike vrednosti i za sebe i za svet. Zato, odavno apelujem da se ovaj predmet uvede u školske programe. Naučimo da volimo rečima ljubavi! Samo tako svet može biti spašen i može opstati.”

TD: Uživali ste u vremenu provedenom u Rimu i Parizu, zašto ste se vratili?

MJ: Istina je da su Pariz i Rim pored Beograda moji omiljeni gradovi i da sam u njima živela relativno jedan kratki vremenski period. Sve najlepše što se moglo poneti sa sobom iz oba ova grada ja sam ponela u svom pamćenju i donela sa sobom ovde, u prestonicu moga srca, na izvorište moga života - u Beograd, da mi i sada, mnogo godina kasnije, srce zatreperi samo kada pomislim na Pariz i na sve što je francusko! Kada pomislim na Rim i Italiju dođe mi da pešice krenem u Rim, na prvi jutarnji kapućino, na špagete “a la Karbonara”. Ta dva grada će zanavek ostati u Plavoj sanjaonici mojih snova kao podjednako sjajni i veličanstveni.

No, morala sam se vratiti u Beograd, ipak, jer ja bez Beograda živeti ne umem!

TD: Po čemu je za vas Beograd toliko čaroban da bez njega ne umete živeti!

MJ: Za mene je Beograd isto što i ljubav! Kao što u ljubavi sve volimo, sve ono šta nam je ta ljubav donela, eto, baš tako i ja Beograd nosim u srcu zbog svega što je on on i sve ono šta je u njemu i sa njim. Mislim da sam u svom romanu “Žene su bliže Hristu” (na strani 47) to svoje osećanje najbolje opisala. **Evo citiram:** “... *Prekrsti se i pomoli Bogu. Zatraži da joj On da snage da istrajava u uverenju da i gore na beskrajnom Nebu, mora postojati neki čudesni, neki istovetni Beograd; njen grad u kojem je jorgovane, nekad davno, zasadila Jelena Anžujska; njen grad, u kojem se sa nebeskih balkona konačno čuju zvona Hrama svetog Save i vide kule Kalemegdanske; grad njenog detinjstva gde se prvi put susrela sa zvezdama na Zvezdari i gde se po prvi put, pod istim tim zvezdama, ozvezdila njena mladost dok su njene usne tražile satreptaj sa njegovim; grad gde stari ljubavnici – Sava i Dunav, vekovima žive u čvrstom zagrljaju, šapućući jedno drugom reči ljubavi, i na koncu, grad u kojem se zaljubljeni još drže za ruke i gledaju u oči, i na Božju radost, grad u kojem se muškarci još uvek žene ženama, jednom rečju; grad bez kojeg ona, ni u životu posle života, živeti ne bi mogla!”*

TD: Imali ste priliku da upoznate Paola Koelja, koji je oduševljen Vašom poezijom?

MJ: Verujem da pod kapom Nebeskom ne postoje slučajnosti. Hoću da verujem da mi je data sreća da jedna književna veličina kakav je Paolo Koeljo, te davne 1997. godine iz obilja književnog blaga, njemu ponuđenog na čitanje, on izdvoji moju zbirku “Moram biti ljubavnica” i u svom maniru neobičnog pisca baš toj knjizi dade epitet “čudesna poezija” i predvidi joj sjajnu budućnost, a meni –

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publishers online and owners, Peter M. Tase and Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

autorki, ukaza čast i poštovanje svrstavajući me u svoj spisak posebnih i dodeljujući mi naziv "Ratnik svetlosti", kako on zapravo naziva ljude ljubavi koji imaju misiju da svojom ljubavlju i svojim dobročinstvom spasavaju svet.

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=2ppdV78Fn4I>

TD: Stvaralaštvo ima za cilj da ostavi pečat, pečat vere u ljude i ljudsko, a ta vera Vas ne napušta?

MJ: O ovoj temi bih mogla govoriti danima. Ipak ču se najviše zadržati na književnom stvaralaštvu, koje ima jednu veliku misiju na planetarnom nivou. Uverena sam da bi pisci, pesnici i svi oni koji se bave lepom umetnošću morali biti upisani u službu "Hitne pomoći" ovog zemaljskog sveta! Jer, svet i čovečanstvo uopšte, sa svim svojim nedelima, raščovečenjem, razduhovljenjem te nedostatkom ljubavi, dobročinstva i dobrotoljublja (filokalia), postali su jedan opšti džumbus, u kojem su nestale ili se, čak, potpuno izgubile sve one dobre i prave vrednosti, tako da je Planetom zavladao razvrat svakojake vrste. Ovo je sada postao život u "prokletoj avlji".

Ukoliko mi pisci, pesnici, umetnici uopšte, svojim stvaralaštvom pozitivne orijentacije ne pružimo nadu u bolje dane za danas i sutra, onda ovakvom haosu neće biti kraja. Dakle, i pored svih mračnih predviđanja o budućnosti ja, ipak, verujem u snagu ljubavi i filokaliju (dobrotoljublje).

Zato i pišem. I moram da pišem, jer sam duboko uverena da reči imaju neslućeno goleme kosmoenergetske potencijale koji svojom aktivnom blagorodnom dinamikom, tokovima, razmenama i snagom mogu da menjaju i menjaju stvarno u nama kao individuama naše unutarnje tanane mikrokozmičke entitete, a time se menja i naše bliže i dalje okruženje, tako da se menja i točak sudbine kružeći i hrleći u pravcu boljeg i svekolikog progresa čovečanstva. Ovo je prema mom mišljenju jedna od najvrednijih formula spasa i neosporant garant mundane

perestrojke gde bi se ono lukavo i zlo, ipak, preobrazilo u ono dobro ljudsko i Ono višnje i Svevišnje. Zbog toga su moje teme uvek ljubavne, a Ljubav prikazujem u svim valerima i oblicima lepotnog.

TD: O svojim delima, nagradama, putovanjima i prijateljstvima?

MJ: Počela bih prvo o putovanjima. Bogu hvala, bilo ih je i to ne mali broj! Srećom, radila sam u JAT-u, a to opet znači da sam bila blizu zvezda. Bila je to sjajna kompanija, firma svetskog imidža i renomea. Mnogo sam volela svoj posao u JAT-u i sa radošću sam tu proživila svoj radni vek.

Kada se radi o nagradama neću imati mnogo toga da kažem. Zanimljivo je da i pored moje titule akademika u oblasti književnosti (od 2007. redovni član) italijanske „Accademia Pontificia Tiberina“, jedne od najstarijih Evropskih akademija (osnovana 1813. godine), ja do danas u mojoj Srbiji nisam dobila ni jednu jedinu nagradu. Simptomatično je da ova, moram reći, vrlo prestižna titula ničim nije doprinela mom književnom boljitetu i izvesnoj književnoj popularnosti ovde kod nas u Srbiji. Pitam se kako je to moguće? Ja sam jedina Srbkinja pravoslavka koja je u ovoj prestižnoj evropskoj akademiji nauka, umetnosti i visoke kulture postala redovan akademik “accademico ordinario nel campo del lettere“ u kojo sam predstavljala Srbiju i srbsku književnost, a ne sebe lično.

U italijanskom časopisu „Apostola del sangue di Cristo“, u 100.000 primeraka objavljen je članak o mom književnom radu pod nazivom: „Maria di Belgrado“ što je bilo presudno za inauguraciju u redovnog akademika Akademije Tiberine. Tada je bilo procenjeno da moj književni opus predstavlja značajan doprinos ne samo srbskoj, nego i evropskoj i svetskoj kulturi, navodeći da je to jedna veoma plemenita misija. Bila je to velika čast za mene, tim pre što su „Italijani od kulture“ moje književno delanje uporedili sa misijom katoličke svetice Marije de Matijas, takođe pesnikinjom.

Bila sam uverena da će moje kolege u Udruženju književnika Srbije, čiji sam član od 2001. sa izvesnim zadovoljstvom podeliti sa mnom moju radost zbog

postignutog uspeha, ali ne beše to tako! Pozivaju me samo da platim članarinu, a nikada na bilo koja književna dešavanja. Izgleda da se iz ovoga može zaključiti da sam zbog nečega veoma dobra, ali za izbegavanje! No, to me baš ni malo ne uzbudi. Mirno spavam, jer se mogu pohvaliti da ne pripadam ni jednoj stranci, ni književnom klanu, niti sam u šaci nekih sponzora ili bilo kakvih javnih, a sumnjivih likova.

Nagrade ne sanjam. Mogu živeti i bez njih. Mada, verujem da prijaju. Ali, gle čuda! Pa ja sam danas od Vašeg magazina „Diogen“ dobila svoju prvu nagradu, onda kada ste poželeti da sa mnom ostvarite kontakt i kad Vam podarih ovaj intervju.

TD: Da li mislite da ste nadmudrili očekivanja?

MJ: Na ovo pitanje imam kratak odgovor. U književni život sam ušla kada sam bila ostvarena na svim planovima pa i egzistencijalno. Zbog toga nisam imala nikakva posebna očekivanja, od onih koja svi pisci imaju, a to je da čitaoci zavole njegovo delo. Pisala sam i pišem iz nutarnje potrebe da bih imala sa kim da podelim ovo obilje ljubavi koje sam primila od drugih. I na koncu, vrlo sam mirna i prepuštena Božjim odlukama. Moje je samo da pišem i budem iskrena. Verujem da Bog najbolje procenjuje šta mi to treba i koliko treba. Naravno, neću se ljutiti ako bi me “strefila” neka književna slava. Priznajem, ne volim ništa što je previše, jer negde u dubini moje duše uvek se plašim svega što je prekomerno, izuzev ako je to ljubav! Ljubavi nije nikada previše!

TD: Kako provodite slobodno vreme i šta Vas najviše ispunjava?

MJ: Skoro sasvim obično. U mom dnevnom ritualu nema velikog spektakla. Volim da u radosti i razmeni ljubavi provodim što više vremena, i sa porodicom i sa svima onima koje volim. Putovanja mi više nisu potrebna toliko, koliko sam ih trebala u mladosti, kada sam tek osvajala život. Sada se sasvim lepo osećam i bez velikih turističkih aranžmana. U svom radnom veku provedenom u JAT-u, putovala sam, čini mi se, dovoljno. Ali sada, u ovim godinama i sa ovim iskustvom, umem da putujem i da ulazim u svet neobične zbilje kada god to hoću! Glavni vodič na tim putovanjima kroz prošlost, pa i onda kada putujem da bih zavirila u budućnost, služi mi moja "carica mašta", kako je jednom rekao veliki Dostojevski. Za te fantazmagorične avanture dovoljno mi je samo da sednem i počнем da pišem.

Priznajem da me, ipak, najviše ispunjavaju svojim postojanjem, čak i izvan granice opisivosti sreće, moji unuci - blizanci Lara i Nikola. Može me ispuniti i sedenje sa voljenim, ali skoro isto toliko i druženje sa nekim dragim licem. Dovoljno je da u nekom pristojnom ambijentu popijem svoj omiljeni mali kratki espresso sa hladnim mlekom i sa svojim sagovornikom razmenim nekoliko reči ljubavi. Doduše, jako me ispunjava i vreme kadaza one koje volim pripremam, gotovo ritualno, nešto što znam da oni vole da pojedu i od čega kasnije svi zajedno napravimo atmosferu Ivkove slave. Ustvari, mene ispunjavaju sve male čarolije izvedene sa mnogo stila i estetike. Ma, život je mnogo lep, naravno, ako na njega umemo lepo da gledamo.

TD: Šta biste mogli da izdvojite i kažete o sebi između jave i sna?

MJ: Moja je najveća sreća što mi Bog podari talenat, tj. da umem živeti na javi jednako radosno kao u najlepšim snovima. Snovi su mi glavna osnova stvaralačke inspiracije, koji su mi mnogo puta pomogli da prevaziđem sve poteškoće kojih je, naravno, bilo i u mom životu. Kada bi mi na javi nešto „zaškripalo“ i postajalo crno ja bih tada znala pobeći u san i iz njega na javu preneti svetlo. Mada, moram priznati, nije uvek baš tako lako funkcionisati, ako čovek ne poseduje veštinu kojom će da prepozna mesto i vreme, odnosno gde i kada treba pobeći i u šta se treba sakriti - u san ili javu. No, sasvim je svejedno. Ponekad se moramo

zahvaljivati i javi koju živimo i snu koji sanjamo. Ipak, ne bismo trebali dopustiti da nam baš ceo život porotekne pored života boraveći samo u snu.

TD: Šta možemo očekivati od Vas u bliskoj budućnosti na stvaralačkom planu?

MJ: Upravo sam završila svoj novi roman pod nazivom „Atentat na dobrotu“. Roman sam posvetila svim nevino osumnjičenim i svim nevino optuženim ljudima u celom svetu.

Poznata sam po relativno brzom pisanju knjiga. Kad dobijem nadahnuće rodi se i tema, i naslov, i podnaslovi, i sve ostalo što prati tok radnje i završetak. Tad je već pala čvrsta odluka za pisanje i to, zaista, sve brzo teče. Međutim, ovaj put sam u pisanje ovog romana utrošila skoro četiri godine. Bilo je to iznenađenje i za mene. Mislim da sam ovaj put nadišla samu sebe. Tema kojom sam se bavila bila je preteška. Prilično komplikovana i aktuelna - vreme Srbije u „tranziciji“. Za Vaš časopis, evo, ekskluzivno ću dati jedan citat iz uvodnog dela romana, kao dokaz moje tvrdnje da je tema ovog romana bila veoma ozbiljna i intrigantna.

Citat: ... „*Sofija. Izbeglica iz besmisla i graditeljka sopstvenog novog života, ponovo rođena u rečima svog romana u vremenu Srbskog bremena velikog privida zakonitosti, u doba skoro sasvim posustalih nadanja i izbledelih snova o demokratiji u Srbiji, leta Gospodnjih od 2000. do 2012.*“ ...

Naravno, posle zbirk poezije „Moram biti ljubavnica“ i „Ljubavnica u sjaju i tami“ upravo završavam i novu, poslednju iz „Trilogije o Ljubavnici“: „**Ljubavnica iz plave sanjaonice**“.

TD: Karijera Marije Jakšić za nekoliko godina ?

MJ: I ovaj put ću Vam odgovoriti da sve prepuštam Božjoj volji i Njegovoj režiji. Biću Mu zahvalna da moje knjige budu više prevodene, jer su neke već prevedene i objavljene u zemljama prevoda (Rusija, Poljska, Italija, uskoro i Slovenija).

Nadam se da će moći dr Slobodan Došić i ja uskoro završiti započeti scenario za film po romanu "Moć pokore". Volela bih i da moja pozorišna drama "Moram biti ljubavnica" uskoro zaživi na pozorišnim daskama.

TD: Da li ste ostvarili sve što ste želeli? Kada biste krenuli ispočetka da li biste se isto bavili umetničkim stvaralaštvom?

MJ: Da. Ono što je od mene moglo da zavisi urađeno je. Sa ovoliko dela koliko ih imam ušla sam i u "Enciklopediju Srpske knjige" prof. D. Furunovića. Postala sam akademik u oblasti književnosti i na neki način, kao što rekoh, bejah promovisana u "Ratnika svetlosti" od strane jednog od najvećih savremenih pisaca sveta - Paola Koelja.

Ustvari, pisci su ostvareni kada ljudi vole i čitaju njihova dela. U ovoj eri svakojakih domišljavanja i borbi za opstanak ovo ostvarivanje nije ni malo lak zadatak, kada je i umetnost, malte ne, sviđalo se to nama ili ne, postala potrošačka roba pa i mi pisci nismo izopšteni od takvih dešavanja. Nažalost, nećemo mnogo uraditi za umetnost i kulturu uopše, čak i kada bismo pisali bolje i od Dostojevskog ili Andrića, bez jake podrške izdavača, svojih udruženja i/ili medija.

TD: Imate li da kažete nešto što bi bilo značajno, a da Vas nisam pitala?

MJ: Hvala vam na ponuđenoj prilici da kažem još nešto o sebi. No, zadovoljiću se ovim pitanjima, kako bismo imale priliku da Vam i neki drugi put otkrijem još po neku tajnu o sebi. Ipak, da ne bih propustila priliku kazaću Vam da sam krajem 2010. godine koncipirala i do detalja organizovala javnu tribinu povodom Svetosavskih praznika, koju je 25. januara 2011. trebalo održati u velikoj sali Skupštine opštine Novi Beograd, na temu: „Nekultura kao jedno od sredstava za razbijanje porodice“. Na žalost, na moje neprijatno iznenadenje, kao i „sablažnjavanje“ mojih prijatelja i svih kulturnih poslenika koji znaju šta znači kultura i porodica danas, a šta nekultura,

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910
Publishers online and owners, Peter M. Tase and Sabahudin Hadžialić, MSc
E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

subkultura, kvazikultura i sve ono što ovi pojmovi donose i odnose, tribina se nije održala. Tad se neko, iz meni nepoznatih razloga, postarao da se ta značajna manifestacija ne održi. Šta reći? Ah, bile su to lude godine naše savremene stvarnosti...

TD: Bilo mi je veliko zadovoljstvo pričati sa Vama i uvek ste dobrodošli u našu kuću „Diogen pro kultura”.

Radost je moja, a i ogromno zadovoljstvo, što će se ovaj intervju naći na stranicama Vašeg ozbiljnog i u svakom smislu kvalitetnog magazina. Bravo za „Diogen“ i za sve ljude u njima! Bravo i za način na koji, kroz odabrane tekstove, branite umetnost, nauku i kulturu uopšte, od tendecioznih nasrtaja primitivizma i „silovanja“ našeg uma i naše svesti dekadentnim avangardizmom. Hvala što nas čuvate od masovnog „brain washing“-a i od tog, kako pre rekoh, kontinuiranog presornog delovanja (i agresivnog - vidnog i neagresivnog - podmuklog) nekulture, kvazi kulture i šunda! Želim Vam progres i uspeh! Ostanite dosledni politici vođenja Vaše kuće, kao i načinu prezentacije Vaših saradnika i njihovih dela u svetu, među kojima se, evo, i ja nadoh.

Hvala Vama gospođo Debeljački i svima iz redakcije na činu ukazanog mi poštovanja. **Sretno!**

POSETITE LINKOVE:

<https://www.youtube.com/watch?v=2ppdV78Fn4I>; <https://www.youtube.com/watch?v=PjpaDt6wRaI>
<https://www.youtube.com/watch?v=z4pv0ch53nw>; <https://www.youtube.com/watch?v=mBhcL79Nx9k>
<https://www.youtube.com/watch?v=s-T6PBLCNug>; <https://www.youtube.com/watch?v=rUpEHgF0GSE>

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>